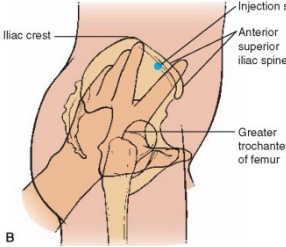
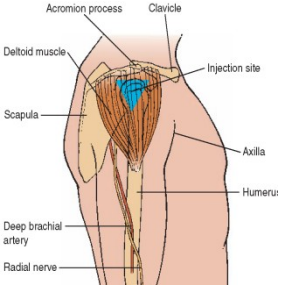
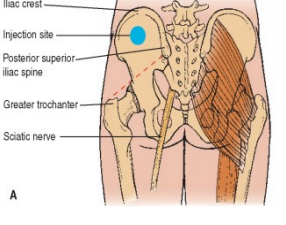
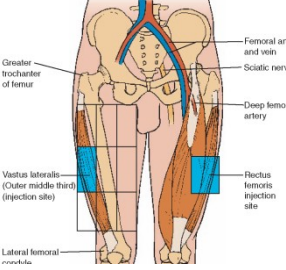
		
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ 1 ^η Υ.ΠΕ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΚΑΤ» ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ		
Αρ. πρωτοκόλλου: 9.7	Έκδοση 2 ^η , Μάιος 2024	Σελ. 1 από 5
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΔΟΜΥΪΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ		
Ομάδα σύνταξης:	Ε. Σαρακατσάνου, Α. Αλεξανδράκη	
Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας	Χρυσούλα Στούκα	
Διευθυντής Ιατρικής Υπηρεσίας	Χρυσόστομος Μαλτέζος	
Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου	Νεκτάριος Κορρές	
Αρχική έγκριση:	Νοσηλευτική Διεύθυνση	08/05/2024
Επιστημονικό Συμβούλιο 08/09/2016	Επιστημονικό Συμβούλιο	21/05/2024
Διοικητικό Συμβούλιο 22/11/2016	Διοικητικό Συμβούλιο	05/06/2024

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΟΡΙΣΜΟΙ

Ενδομυϊκή ένεση είναι η εισαγωγή φαρμάκου μέσω του δέρματος και του υποδόριου ιστού σε συγκεκριμένους μύες του ανθρώπινου σώματος με βελόνα και σύριγγα, με σκοπό την απορρόφησή του από την κυκλοφορία του αίματος. Η ενδομυϊκή ένεση επιλέγεται όταν απαιτείται ταχύτερη συστηματική απορρόφηση του φαρμάκου και παρατεταμένη δράση.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Για την αποτελεσματική χορήγηση φαρμάκου ενδομυϊκά επιλέγουμε τον κατάλληλο εξοπλισμό, την κατάλληλη θέση, τη σωστή τεχνική και φυσικά χορηγούμε τη σωστή δόση. Σημεία που χρησιμοποιούνται αναφέρονται στον πίνακα 1.
- Αξιολογούμε πάντα τη μυϊκή μάζα και τη σωματοδομή του ασθενή για την επιλογή της κατάλληλης βελόνας και του κατάλληλου σημείου χορήγησης. Έχουμε υπόψη μας ότι στους ηλικιωμένους, η μυϊκή μάζα ατροφεί.
- Σημαντική είναι η επιλογή του σωστού μήκους βελόνας. Το μήκος της, θα πρέπει να επιλέγεται με βάση το σημείο της ένεσης και την ηλικία του ασθενή. Στους ενήλικες τα φάρμακα σε υδατικά διαλύματα χορηγούνται συνήθως με βελόνες 20-25G.
- Το προτεινόμενο σημείο ενδομυϊκής ένεσης είναι για τους ενήλικες ο ελάσσων γλουτιαίος μυς, με χρήση βελόνας 22G X 38mm.
- Εφόσον το φάρμακο διατίθεται σε προγεμισμένη σύριγγα, βεβαιωνόμαστε ότι η βελόνα διαθέτει το κατάλληλο μήκος για τον ασθενή.
- Τα σημεία χορήγησης ενδομυϊκών φαρμάκων εναλλάσσονται όταν η θεραπεία απαιτεί επαναλαμβανόμενες ενέσεις.
- Ο όγκος του φαρμάκου που μπορεί να χορηγηθεί ενδομυϊκά είναι 1-4ml, αναλόγως την ανατομική περιοχή (βλέπε πίνακα 1).

Σημεία ενδομυϊκών ενέσεων	Μύες	Εντόπιση	Εγγεόμενος όγκος
	Ελάσσων γλουτιαίος μυς	Η παλάμη στο μείζονα τροχαντήρα και ο δείκτης προς την πρόσθια άνω λαγόνια άκανθα. Ο μέσος ανοίγει σε σχήμα V κατά μήκος της λαγόνιας ακρολοφίας.	Έως 3-5 ml
	Δελτοειδής μυς	Ψηλάφηση του κατώτερου άκρου της απόφυσης του ακρωμίου.	Έως 1-2 ml
	Μείζων γλουτιαίος μυς	Πλάι και λίγο πιο πάνω από το μέσο σημείο της νοητής γραμμής από τον τροχαντήρα έως το πίσω άνω τμήμα του λαγόνιου οστού.	Έως 4 ml
	Έξω πλατύς & ορθός μηριαίος μυς	Το έξω μέσο τριτημόριο του μηρού & άνω πρόσθιο τμήμα μηρού.	Έως 5 ml

Πίνακας 1

ΥΛΙΚΑ

- Φάρμακα (αμπούλες, φλακόν)
- Σύριγγες και βελόνες (συνήθως 21-23 G)
- Αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα
- Τολύπια
- Νεφροειδές
- Γάντια μιας χρήσης

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
1. Διασφαλίστε εφαρμογή των γενικών αρχών χορήγησης φαρμάκων.	Πρόληψη λαθών και παραλήψεων.
2. Εφαρμόστε υγιεινή χεριών.	Ελαχιστοποιεί την πιθανότητα μετάδοσης λοιμώξεων.
3. Ταυτοποιήστε τον ασθενή και ενημερώστε τον για την διαδικασία.	Πρόληψη λάθους, ενίσχυση συνεργασίας και μείωση άγχους.
4. Εξασφαλίστε την ιδιωτικότητα του ασθενή.	Μείωση του άγχους.
5. Τοποθετήστε τον ασθενή στην κατάλληλη θέση, ανάλογα με το σημείο που θα γίνει η ένεση.	Μυϊκή χάλαση για ελάττωση του πόνου.
6. Φορέστε γάντια.	Προστασία νοσηλευτή.
7. Επιλέξτε το κατάλληλο σημείο για την χορήγηση του φαρμάκου.	Αποφυγή βλάβης (τρώσης μεγάλων αγγείων και νεύρων).
8. Εφαρμόστε αντισηψία δέρματος με κίνηση σταθερή, κυκλική, από μέσα προς τα έξω. Αφήστε να στεγνώσει.	Μείωση πιθανότητας μόλυνσης. Αποφυγή ερεθισμού από την εισαγωγή αλκοόλης στους ιστούς.
9. Αφαιρέστε το κάλυμμα της βελόνας. Κρατήστε τη σύριγγα σαν βελάκι. Ενθαρρύνετε τον ασθενή να πάρει βαθιά ανάσα και με γρήγορη κίνηση εισάγετε την βελόνα στον ιστό με γωνία μεταξύ 72° και 90°. Αφήστε περί του 1εκ της βελόνας έξω από τους ιστούς.	Η ταχεία ένεση είναι λιγότερο επώδυνη. Η εισαγωγή της βελόνας στις συγκεκριμένες μοίρες διευκολύνει την είσοδο στον μυϊκό ιστό. Απόσπαση προσοχής και χαλάρωση μυών. Εύκολη αφαίρεση της βελόνας σε περίπτωση που αυτή σπιάσει.
10. Τεντώστε το δέρμα μεταξύ των δυο δακτύλων και κρατήστε το τεντωμένο για την εισαγωγή της βελόνας.	Διευκόλυνση της εισαγωγής της βελόνας.
11. Κρατήστε το κάτω άκρο της σύριγγας με τον δείκτη και τον αντίχειρα του μη κυρίαρχου χεριού. Πιάστε το έμβολο με το κυρίαρχο χέρι.	Πρόληψη βλάβης ιστών και έγχυσης σε λάθος περιοχή.
12. Αναρροφείστε, τραβώντας ελαφρά το έμβολο. Εάν εμφανιστεί αίμα σταματήστε, αποσύρετε τη βελόνα και ξεκινήστε τη διαδικασία με νέα σύριγγα και φάρμακο, σε διαφορετική θέση.	Με τον τρόπο αυτό ελέγχεται η θέση της βελόνας και το ενδεχόμενο τρώσης αιμοφόρου αγγείου και ενδοφλέβιας χορήγησης του φαρμάκου.

<p>13. Πιέστε το έμβολο αργά και σταθερά, έτσι ώστε να εγχέεται 1ml φαρμάκου σε διάστημα 10 δευτερολέπτων.</p> <p>Περιμένετε 10δευτ πριν από την αφαίρεση.</p>	<p>Ο αργός ρυθμός έγχυσης δεν προκαλεί δυσφορία στον ασθενή αφού επιτρέπει καλύτερη απορρόφηση του φαρμάκου από τον μυϊκό ιστό.</p> <p>Επίτευξη διάχυσης φαρμάκου στο μυϊκό ιστό.</p>
<p>14. Αποσύρετε τη βελόνα ομαλά και σταθερά με την ίδια γωνία που είχε εισαχθεί.</p>	<p>Αποφυγή δυσφορίας και ταλαιπωρίας του ασθενή.</p>
<p>15. Πιέστε ελαφρά το σημείο με στεγνό τολύπιο.</p> <p>Μη μαλάσσετε.</p>	<p>Η ελαφριά πίεση προκαλεί λιγότερο τραυματισμό και ερεθισμό των ιστών και σταματά τυχόν αιμορραγία. Η μάλαξη μπορεί να κατανείμει το φάρμακο στον υποδόριο ιστό και να προκαλέσει τοπικό ερεθισμό.</p>
<p>16. Μην επανατοποθετείτε το κάλυμμα της χρησιμοποιημένης βελόνας. Απορρίψτε βελόνα και σύριγγα στο κατάλληλο δοχείο.</p>	<p>Πρόληψη τραυματισμών.</p>
<p>17. Εξασφαλίστε άνετη θέση του ασθενή.</p>	<p>Προαγωγή ευεξίας ασθενή.</p>
<p>18. Αφαιρέστε τα γάντια και εφαρμόστε υγιεινή χεριών.</p>	<p>Πρόληψη εξάπλωσης μικροοργανισμών.</p>
<p>19. Ενημερώστε το νοσηλευτικό φάκελο του ασθενή.</p>	<p>Επαρκής τεκμηρίωση.</p>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lynn, P., Επιμ. Λεμονίδου, Χ.Β. (2012). Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Taylor, C., Lillis, C., LeMone, P, Επιμ. Λεμονίδου, Χ.Β. (2006). Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Τόμος ΙΙΙ. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Ineke, P. (2022). The implementation of five rights medication administration by nurses at a private hospital in Western Indonesia. Nursing Current: Journal Keperawatan, 10C.
- Sah, S., Maskey, S. (2020). Knowledge of intramuscular injection among the nurses of a teaching hospital. Journal of Chitwan Medical College, 10-43.
- Public Health Ontario. (2021). Immunization Technique for Intramuscular (IM) Injections – Deltoid Muscle. https://www.publichealthontario.ca/-/media/Documents/nCoV/Vaccines/2021/07/immunization-technique-intramuscular-injections-deltoid.pdf?rev=a436c0d6496249ae9707f0c0a03d0d41&sc_lang=en

